

Nykytilan selvittämisestä kohti jätehuollon tiekarttaa

Tiina Karppinen
Keski-Suomen liitto
25.10.2017

Sisältö

- **Keski-Suomen jätehuollon nykytilakatsaus**
  - Kuntien jätehuollon organisoituminen
  - Yhdyskuntajätteet
- **Sekajätteen koostumustutkimus**
  - Taajaman ja haja-asutusalueen sekajätteiden koostumus
- **Kohti jätehuollon tiekarttaa**
  - Kuinka jätteiden hyödyntämistä kehitetään jatkossa?

Keski-Suomen jätehuollon nykytilakatsaus

**Kooste maakunnan jätevirroista ja
jätteidenkäsittelystä.
Taustatyö jätehuollon tiekarttaa varten.**

Kuntien jätehuollon organisointi

Suurin osa kunnista
omistaa osuuden
jätehuoltoyhtiöstä.

Jätehuollon järjestämisessä on eroja kuntien välillä

- Jätehuoltomääräyksissä
- Erilliskeräyksessä (jakeet, keräyspisteiden saatavuus)
- Jätekuljetusten järjestämisessä

Yhdyskuntajätteet

Määrällisesti pieni, mutta merkityksenkäs jätejake.

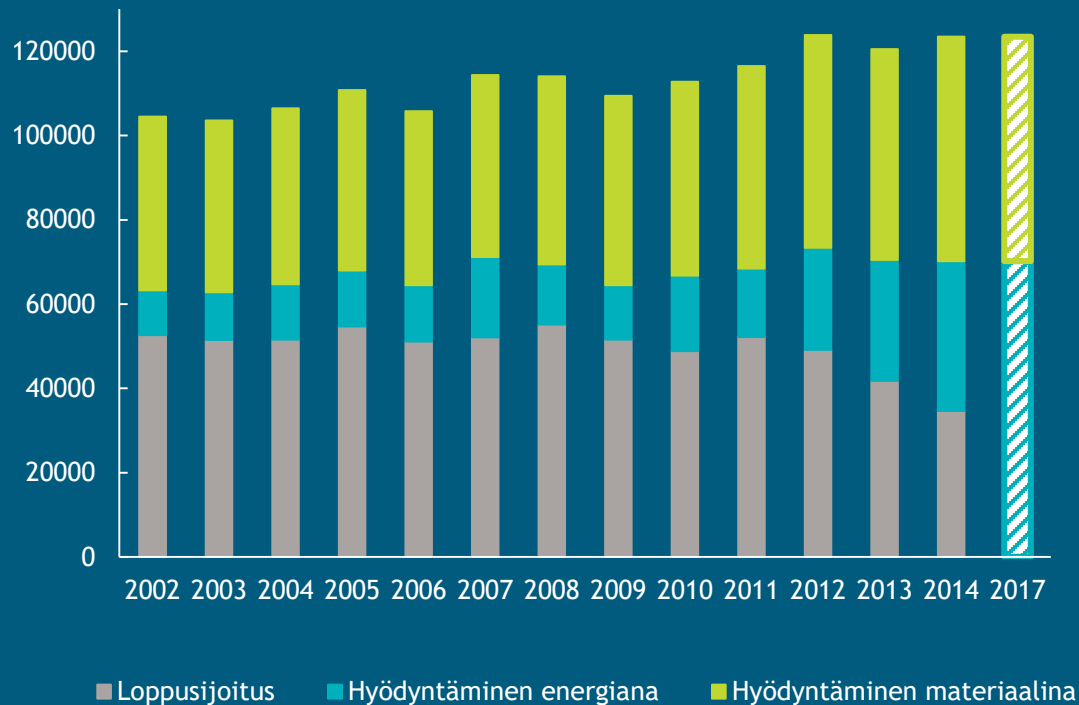
124 000 tonnia vuodessa, 7 % Keski-Suomen jätteiden kokonaismäärästä.

Biojätteet (20 %) käsitellään enimmäkseen Keski-Suomessa.

Sekajätteet (60 %) ja muut erilliskerätyt jakeet pääosin maakunnan ulkopuolella.

Yhdyskunta- jätteiden käsittely

Kaatopaikkasijoitus
on korvattu
jätteidenpoltolla.
Materiaalina
hyödyntämistä pitäisi
lisätä.

Tietoja kunnista

- Ajankohtaiset asiat
  - Esim. muutokset erilliskeräyksessä, kuljetukset
- Tarpeet ja toiveet
- Jätehuoltomääräykset
- Maankaatopaikat
  - Sijoitusmäärät vuosittain

Sekajätteen koostumustutkimus

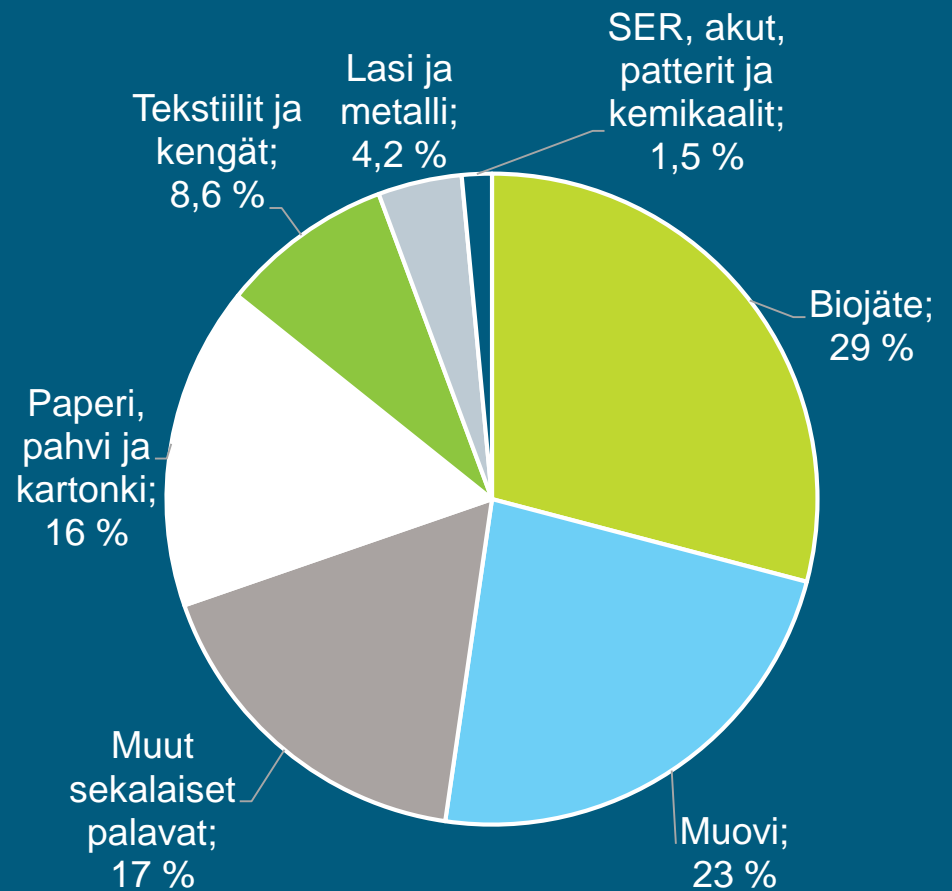
Tietoa erilliskeräyksen onnistumisesta sekä eroista taajamien ja haja-asutusalueiden välillä.

Sekajätteen koostumus selvitettiin

Lajittelemalla käsin
2 250 kg yhdyskuntien
sekajätettä kesällä 2017
Sammakkokankaan ja
Mustankorkean
yhteistyössä.

Sekajätteen koostumus

Biojätettä on yhä liikaa sekajätteen joukossa.

Hanke ylitti uutiskynnyksen

<http://www.uusioutiset.fi/roskapussi-paljastaa-paljon/>
<https://yle.fi/uutiset/3-9699825>.

Keskustelussa lajittelu ja tietoturva.

"Lajitelkaa ihmiset!"

*"Roskapussi paljastaa koko
ihmiselämän kirjon"*

(Uusioutiset)

Circwaste- yhteistyöryhmässä suunnitellaan jätehuollon tiekarttaa

Keski-Suomen painopisteet jätehuollon kehittämisessä

- Biohajoavat jätteet
- Julkiset hankinnat
- Rakennusjätteet
- Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu (SER)

Erityisesti näihin painopistealoihin liittyen asetetaan materiaalihyödyntämistä edistäviä tavoitteita ja ryhdytään toimeen!

Biohajoavat jätteet

Onnistumisia

- Pitkä historia biojätteen erilliskeräyksessä
- Osaamista biohajoavien jakeiden käsittelyssä
- Uudet biokaasulaitokset (Jyväskylä ja Äänekoski 2017)

Tavoitteita ja toimenpiteitä

- Biojätteen osuus sekajätteestä enintään 10 %
- Keski-Suomesta liikennebiokaasun edelläkävijä
- Maatalouden biomassojen hyötykäytön ja ravinteiden kierrätyksen edistäminen

Rakennusjätteet

Onnistumisia

- Mineraaliset jakeet (betoni) hyödynnetään maanrakentamisessa
- Siirtoasiakirjojen käyttö vähentänyt väärinkäytöksiä
- Pienessä mittakaavassa materiaalihyödyntämisessä onnistuttu (esimerkiksi Sovatek ry Jyväskylässä)

Tavoitteita ja toimenpiteitä

- Julkisilla hankinnoilla edelläkävijäksi (kysyntää ja parempaa suunnittelua)
- Yhteistyötä materiaalien hallinnassa kuntien välillä (materiaalipankki?)
- Ohjeistus rakennusvalvonnalle kierrätysmateriaalien hyödyntämiseen

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu (SER)

Onnistumisia

- SER-vastaanottopisteet hyvin saatavilla
- Sekajätteen joukossa kohtalaisen vähän SER-jätettä
- Arvometallien erottelun demolaitos suunnitteilla
- Kolmannen sektorin SER-toimijoita ja jakamistalouskokeiluja

Tavoitteita ja toimenpiteitä

- Vähennetään edelleen sekajätteeseen joutuvan SER:n määrää
→ Neuvontakampanja (korjaaminen, lajittelu)

Julkiset hankinnat

Onnistumisia

- Jyväskylän kaupungin biokaasulinjaus hankinnoissa
- Lähiruoan käytön edistäminen kunnissa
- Kokeilukulttuuri

Tavoitteita ja toimenpiteitä

- Kunnat panostavat kierrätysmateriaalien käyttöön rakentamisen suunnitelmissa (esim. kierrätysbetonimurske)
- Julkiset toimijat edistämässä maa-ainesjätteen arvostusta
- Yhteistyö ja kokemusten jakaminen kuntien ja viranhaltijoiden kesken

Mitkä jäteasiat Teidän mielestänne kaipaavat kehitystyötä?

Olemme kuulolla!

Tiina Karppinen
Outi Pakarinen
Keski-Suomen liitto

Työpaja- työskentely

Teema 1:
Kuntien
ajankohtaiset
jätehuollosta

Teema 2:
Jätehuollon
kehittäminen
Keski-
Suomessa

Teema 1: Jätehuollon ajankohtaiset

Aihe 1

Mitkä asiat
kuntanne
jätehuollossa
puhututtavat
tällä hetkellä?

Teema 1: Jätehuollon ajankohtaiset

Aihe 2

Mikä jätehuollossa on muuttunut viime aikoina?

Teema 2: Jätehuollon kehittäminen

Aihe 3

Mihin jätejakeisiin tai
jätehuoltoon liittyviin
haasteisiin
tiekarttatyössä tulisi
keskittyä?

Teema 2: Jätehuollon kehittäminen

Aihe 4

Mitä toivot meiltä?

(Esim. viestintää,
Tiedotusmateriaaleja,
kuntayhteistyön
koordinoointia)